

організаційно-розпорядчих документів і формалізованих процесів управління (правил, опис процедур і т.д.). Необхідність регламентації зумовлена тим, що формування інформації про виробництво повторює хід самого виробничого процесу і зумовлене рухом матеріальних ресурсів за стадіями технологічного процесу та наростанням трудових витрат у міру обробки вихідних матеріалів. Організаційна структура підприємства фактично забезпечує узгодженість окремих видів господарської діяльності підприємства по виконанню основних завдань і цілей. Тому організаційна і виробнича структура підприємства, його внутрішньогосподарський механізм є основою при реформуванні плануванні та впровадженні автоматизованого бюджетування. Всі ці складові повинні бути прийняті до уваги керівництвом підприємства і на основі цього повинні здійснюватися процедури по розробці та узгодженню регламенту для автоматизованої системи бюджетування, яка прийде на зміну існуючій.

Переваги автоматизації системи бюджетування наступні:

- значно підвищується якість роботи з реалізації стратегії, так як стратегічні цілі формалізовані і доведені до кожного відділу;

- з'являється можливість більш об'єктивної оцінки вкладу кожного підрозділу за рахунок обґрунтованості планів та стимулювання їх чіткого виконання;

- автоматизована система бюджетування забезпечує оцінку ефективності розроблених заходів протягом всього управлінського циклу бюджетування.

Таким чином, керівництво підприємства стоїть на вірному шляху, віддаючи перевагу стратегії миттєвого реагування на зміни зовнішнього та внутрішнього середовища, що є основою досягнення стратегічних цілей підприємства. Але дуже важливо не «збитися» з наміченого шляху, а це в процесі вирішення такого завдання як підвищення надійності та ефективності системи бюджетування компанії, дуже ймовірно. Для недопущення прорахунків керівництвом підприємства слід розширити свою співпрацю з більш широким колом фірм, які пропонують свої послуги з автоматизації систем бюджетування, щоб мати можливість вибору найбільш оптимального варіанту платформи для конкретного підприємства.

У цілому, вищезазначене дозволить реалізувати намічені цілі, але при ігноруванні вищевказаних заходів вектор процесу може зміститися, що все ж таки не дозволить отримати повну віддачу від впровадженої системи.

УДК 336.66:658.114.3

УДОСКОНАЛЕННЯ ОЦІНКИ ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КОМПАНІЇ НА ОСНОВІ УПРАВЛІННЯ ЇЇ ВАРТІСТЮ

Масалигіна В.В., ст.викладач (УкрДАЗТ)

Використання концепції управління компанією дає можливість постійно оновлювати систему показників, які характеризують результати її фінансово-господарської діяльності. Зміст нової фінансової моделі будується на принципі економічного прибутку.

Характерною особливістю показника економічного прибутку є побудова свого роду перетину між бухгалтерською моделлю аналізу діяльності та фінансовою моделлю компанії, яка становить основу її управління. Жодний показник бухгалтерського прибутку не відображає інвестиційних потреб компанії.

Економічний прибуток (Пек) може бути розрахований за схемою: чистий прибуток (ЧП) зменшується на величину витрат на капітал, який визначається як добуток середньозваженої вартості сукупного капіталу (Ксук) на суму інвестованого капіталу (Кі).

З метою спрощення відображення результату можливо використовувати відносний вимірник для отримання показника діяльності компанії – доходності інвестованого капіталу (Дкі), як відношення чистого прибутку до суми інвестованого капіталу. При цьому, тільки за умови, якщо у звітному періоді вдалось отримати доходність інвестованого капіталу вище, ніж граничні ставки власно інвесторів компанії (Дкі>Ксук), можливо збільшення вартості компанії. І, навпаки, чи вряд інвестори будуть задоволені, якщо фактична доходність їх капіталу у звітному періоді не досягла бажаного рівня граничної ставки доходності. Цей принцип формування вартості компанії відображається в показнику економічного прибутку:

$$\text{Пек} = (\text{Дкі} - \text{Ксук}) * \text{Кі} \quad (1)$$

Саме визначення економічного прибутку в такому вигляді висвітлює ще один аспект: різниця двох ставок доходності (Дкі-Ксу) є спредом доходності.

Спред за своєю величиною може бути позитивний та від'ємний. Якщо спред позитивний, тоді в компанії має місце доходність, що перевищує бажану інвесторами. І як слідство, кінцевий результат – економічний прибуток означає зростання вартості компанії за звітний період. Супроти тому, від'ємний спред свідчить про те, що вимоги інвесторів не виконані. В цьому випадку вартість для інвесторів цієї компанії не

тільки не додана, а й частково зруйнована, тобто економічний прибуток стає від'ємною величиною і вказує на зниження інвестиційної вартості компанії.

Економічний прибуток, як і бухгалтерський показник прибутку, не є відображенням стану на конкретну дату, вона оцінює деякий період. Цей факт тільки і об'єднує два цих показника. На відміну від традиційного показника прибутку, що відображає результат діяльності компанії, економічний прибуток спирається на зовсім іншу трактовку самого результату діяльності компанії за звітний період.

Зміст логіки економічного прибутку міститься в тому, щоб попередити будь-якого аналітика, що для формування результату з позиції інвестора слід не тільки покривати явні витрати, тобто утворювати традиційний прибуток, але й покривати неявні, сховані витрати на капітал.

УДК 656.615.071.3

АМОРТИЗАЦІЙНА ПОЛІТИКА В СТРАТЕГІЧНОМУ УПРАВЛІННІ МОРСЬКИМ ТОРГОВЕЛЬНИМ ПОРТОМ

Матвієнко М.В., к.е.н., ст. викладач (ОНМУ)

Питання відтворення та методів амортизації основних виробничих фондів для підприємств виробничої галузі, а також для підприємств, що характеризуються високомеханізованими виробничими процесами є не лише першочерговим, але і стратегічним, оскільки має вирішуватися не локально та перманентно, а в процесі розробки стратегії функціонування та розвитку підприємства. Особливо актуальним це є для підприємств морського транспорту.

Наукові дискусії з питань відтворення та методів амортизації точаться найчастіше навколо доцільності чи недоцільності тих чи інших методів амортизації, недосконалості законодавства та необхідності використання прискореної амортизації.

Позиція державників (науковців, що розглядають амортизацію з позиції фіскальних інтересів держави) визначається потребою миттєвого поповнення бюджету, а не необхідністю ефективного економічного розвитку виробничої бази країни, що може значно суттєвіше поповнити бюджет, але в майбутньому.

Позиція науковців-теоретиків визначається необхідністю вибору більш дієвих методів амортизації та подоланням виниклих розбіжностей між бухгалтерським та податковим обліками у цій області.

В умовах ринкової економіки теоретичні аспекти відтворення основних виробничих фондів шляхом проведення різних видів ремонтів, з нашої точки зору мають бути економічно обгрунтовані для даної конкретної ситуації. Доцільність же проведення капітального ремонту взагалі ринковими умовами ставиться під сумнів.

Амортизаційні відрахування не включаються в оподатковувану базу (не підлягають оподаткуванню). Політика прискореної амортизації могла б сприяти скороченню термінів амортизаційних відрахувань шляхом збільшення розмірів річної норми відрахувань. Таким чином, скорочуються терміни окупності устаткування й у виробників з'являються стимули для інвестицій у передові технології. Проводячи таку політику, держава тим самим відмовляється від частини свого прибутку у виді частини податку з прибутку на користь збільшення ступеня конкурентноздатності національної економіки.

В міру розвитку техніки, удосконалення технології й організації виробництва змінюються тривалість і характер використання окремих видів основних фондів, виникає об'єктивна необхідність скорочення нормативних термінів їхнього функціонування. У зв'язку з цим норми амортизаційних відрахувань періодично необхідно переглядати й уточнювати.

Терміни експлуатації машин і устаткування морських портів повинні бути оптимальними, тобто такими, що забезпечують найменші витрати суспільної праці на їхнє виготовлення і використання у виробничому процесі протягом усього періоду функціонування, тобто стратегічно обгрунтований.

Виходом із ситуації, що склалася, реально може служити ефективна, стратегічно обгрунтована амортизаційна політика, як на рівні держави, так і на рівні конкретних підприємств. Стратегічне обгрунтування має виходити з урахування всіх аспектів введення, функціонування та ліквідації основних виробничих фондів на конкретному підприємстві в рамках його загальної стратегії функціонування та розвитку.

УДК 658.5.003.13:656.2

ПРОБЛЕМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ РОБОТИ ПІДПРИЄМСТВ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ

Мельник В.О., к.е.н., доцент (УкрДАЗТ)

Підвищення економічної ефективності роботи будь-якого підприємства, у тому числі й